

NACIONALINĖ TEISMŲ ADMINISTRACIJA

Biudžetinė įstaiga, L. Sapiegos g. 15, LT-10312 Vilnius, tel. (8 5) 268 5186, faks. (8 5) 268 5187, el. p. info@teismai.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188724424

Teisėjų tarybai

2015- 05-27 Nr. 4R-1339-(1.17)

DĖL IŠVADŲ PATEIKIMO ĮSTATYMŲ PROJEKTAMS NR. XIIP-3010-3020

Lietuvos Respublikos Seimo Teisės ir teisėtvarkos komitetas Teisėjų tarybai pateikė pastaboms gauti Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo „Dėl teismų reorganizavimo“ projektą Nr. XIIP-3010, Lietuvos Respublikos teismų reorganizavimo įstatymo projektą Nr. XIIP-3011, Lietuvos Respublikos teismų įstatymo Nr. I-480 14, 28, 34, 36, 41, 45, 55(1), 56, 62, 63, 65, 70, 101, 107, 120 straipsnių, trečiojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir įstatymo papildymo 114(1) straipsniu įstatymo projektą Nr. XIIP-3012, Lietuvos Respublikos apylinkių teismų įsteigimo įstatymo Nr. I-2375 pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-3013, Lietuvos Respublikos įstatymo dėl Lietuvos Aukščiausiojo Teismo, Lietuvos apeliacinio teismo, apygardų teismų įsteigimo, apygardų ir apylinkių teismų veiklos teritorijų nustatymo bei Lietuvos Respublikos prokuratūros reformavimo Nr. I-497 pavadinimo ir 6 straipsnio pakeitimo bei 7 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektą Nr. XIIP-3014, Lietuvos Respublikos administracinių teismų įsteigimo įstatymo Nr. VIII-1030 2 straipsnio pakeitimo ir 3 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektą Nr. XIIP-3015, Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 34, 62, 111, 130, 134, 154, 220(1), 220(2), 258, 268, 269, 325 ir 590 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-3016, Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 17, 34, 35, 46, 64, 68, 69, 70, 73, 74 85 ir 139 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-3017, Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 40, 59, 60, 123 ir 124 straipsnių pakeitimo ir kodekso papildymo 11(1) straipsniu įstatymo projektą Nr. XIIP-3018, Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekso 21, 29, 29(1), 37, 216, 217, 224, 255, 261, 271, 282, 288, 292, 300, 302(4), 302(9), 302(21), 314, 337 ir 338(1) straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-3019 ir Lietuvos Respublikos antstolių įstatymo Nr. IX-876 20 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-3020 dėl teismų reorganizavimo (toliau – Teisės aktų projektai), kuriais siekiama sumažinti apylinkių ir apygardų administracinių teismų, kaip savarankiškų institucijų, skaičių.

Nacionalinė teismų administracija teikia išvados dėl Teisės aktų projektų projektą svarstymui Teisėjų tarybos 2015 m. gegužės 29 d. posėdyje.

Atkreiptinas dėmesys, jog Teisės aktų projektais siūlomas įtvirtinti reguliavimas iš esmės atitinka Teismų reformos koncepcijos, kuriai Teisėjų taryba pritarė 2013 m. gegužės 3 d., nuostatas. Esminės Teisėjų tarybos parengtais Teismų reformos koncepciją įgyvendinančiais teisės aktų projektais, kuriems Teisėjų taryba pritarė 2013 m. rugpjūčio 30 d., pasiūlytos nuostatos pakeistos tiek, kiek tam 2014 m. spalio 31 d. pritarė Teisėjų taryba, pateikdama poziciją dėl Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos pateiktų pastabų, bei atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos teisės departamento pateiktas pastabas Teisės aktų projektams.

PRIDEDAMA. 3 lapai.

Direktorė

Reda Molienė

Lina Griškevič tel. (8 5) 251 4295, trumpasis tel. 7012, el. p. lina.griskevic@teismai.lt

(originalas nebus siunčiamas)

TEISĖJŲ TARYBA

L. Sapiegos g. 15, LT-10312 Vilnius, tel. (8 5) 251 4188, faks. (8 5) 268 5187

Lietuvos Respublikos Seimo Teisės ir
teisėtvarkos komitetui

2015-
I 2015-05-21 Nr. S-2015-3154

Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos
Komunikacijos departamento Priėmimo skyriui
el. p. priim@lrs.lt

DĖL IŠVADŲ PATEIKIMO ĮSTATYMŲ PROJEKTAMS NR. XIIP-3010-3020

Teisėjų taryba susipažino su Jūsų pateiktais derinimui Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo „Dėl teismų reorganizavimo“ projektu Nr. XIIP-3010, Lietuvos Respublikos teismų reorganizavimo įstatymo projektu Nr. XIIP-3011, Lietuvos Respublikos teismų įstatymo Nr. I-480 14, 28, 34, 36, 41, 45, 55(1), 56, 62, 63, 65, 70, 101, 107, 120 straipsnių, trečiojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir įstatymo papildymo 114(1) straipsniu įstatymo projektu Nr. XIIP-3012, Lietuvos Respublikos apylinkių teismų įsteigimo įstatymo Nr. I-2375 pakeitimo įstatymo projektu Nr. XIIP-3013, Lietuvos Respublikos įstatymo dėl Lietuvos Aukščiausiojo Teismo, Lietuvos apeliacinio teismo, apygardų teismų įsteigimo, apygardų ir apylinkių teismų veiklos teritorijų nustatymo bei Lietuvos Respublikos prokuratūros reformavimo Nr. I-497 pavadinimo ir 6 straipsnio pakeitimo bei 7 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektu Nr. XIIP-3014, Lietuvos Respublikos administracinių teismų įsteigimo įstatymo Nr. VIII-1030 2 straipsnio pakeitimo ir 3 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektu Nr. XIIP-3015, Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 34, 62, 111, 130, 134, 154, 220(1), 220(2), 258, 268, 269, 325 ir 590 straipsnių pakeitimo įstatymo projektu Nr. XIIP-3016, Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 17, 34, 35, 46, 64, 68, 69, 70, 73, 74 85 ir 139 straipsnių pakeitimo įstatymo projektu Nr. XIIP-3017, Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 40, 59, 60, 123 ir 124 straipsnių pakeitimo ir kodekso papildymo 11(1) straipsniu įstatymo projektu Nr. XIIP-3018, Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekso 21, 29, 29(1), 37, 216, 217, 224, 255, 261, 271, 282, 288, 292, 300, 302(4), 302(9), 302(21), 314, 337 ir 338(1) straipsnių pakeitimo įstatymo projektu Nr. XIIP-3019 ir Lietuvos Respublikos antstolių įstatymo Nr. IX-876 20 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projektu Nr. XIIP-3020 dėl teismų reorganizavimo (toliau – projektai).

Teisėjų taryba, iš esmės pritardama siūlomiems teisės aktų pakeitimams, pagal kompetenciją teikia pastabas dėl atskirų projektų nuostatų.

Dėl teisės aktų, susijusių su teismų reorganizavimu, įsigaliojimo termino

Teisėjų tarybos nuomone, būtina įvertinti tai, kad teismų reorganizavimas apimtų visos valstybės apylinkių bei apygardų administracinius teismus, ir būtina užtikrinti visų šių teismų sklandžią nenutrūkstamą veiklą. Tuo tarpu projektų rengėjai teisės aktų projektų įsigaliojimo datą numato 2016 m. sausio 1 d. Projektų aiškinamajame rašte nurodoma, kad „teismų reorganizavimo procedūras reglamentuoja teikiama Lietuvos Respublikos teismų reorganizavimo įstatymo projektas ir Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo „Dėl teismų reorganizavimo“ projektas. Pagal šiuos projektus teismai 2016 m. sausio 1 d. būtų sustambinami juos reorganizuojant prijungimo būdu – juose nurodyti teismai būtų prijungiami prie kito teismo, kuriam pereitų visos reorganizuojamų juridinių asmenų teisės ir pareigos“. Tokio termino įtvirtinimas suteiktų pernelyg trumpą laikotarpį pasirengti teismų reorganizavimui dėl žemiau nurodytų priežasčių:

1. Atsižvelgiant į teisėkūros procedūros ir įstatymuose numatytus reorganizavimo procedūros terminus, yra pagrįsta abejonė, kad priėmus siūlomus teisės aktų projektus likęs terminas iki 2016 m. sausio 1 d. bus pernelyg trumpas tinkamai pasirengti teismų reorganizavimui.

2. Būtina įvertinti 2013 m. sausio 1 d. įvykusį Vilniaus, Kauno ir Šiaulių apylinkių teismų sujungimą ir tam reikalingų su teismų reorganizavimu susijusių procedūrų trukmę. Pirminiame etape nuo reikiamų įstatymų ir kitų teisės aktų priėmimo iki jų įsigaliojimo buvo numatytas pernelyg trumpas (trumpesnis nei vieneri metai) terminas visoms su teismų reorganizavimu susijusioms procedūroms ir kitiems pasirengimo veiksams atlikti. Nors Lietuvos Respublikos Seimo 2011 m. gruodžio 6 d. nutarime Nr. XI-1784 „Dėl apylinkių teismų reorganizavimo“ buvo numatyta, kad po reorganizavimo pasibaigusį teismų teisės ir pareigos po reorganizavimo veikiantiems teismams pereina nuo 2012 m. rugsėjo 1 d., tačiau 2012 m. gegužės 24 d. šis nutarimas buvo pakeistas ir nustatytas ilgesnis laikotarpis visoms su teismų reorganizavimu susijusioms procedūroms ir kitiems pasirengimo veiksams atlikti. Taigi laikotarpis nuo pirminių teisės aktų priėmimo iki teismų reorganizavimo, siekiant sklandaus teismų sujungimo proceso, buvo ilgesnis nei vieneri metai.

3. Tinkamas ir sklandus teismų reorganizavimo įgyvendinimas tiesiogiai susijęs su tam būtinų priemonių įgyvendinimu bei reikalingo finansavimo skyrimu. Projektų rengėjai aiškinamajame rašte nurodo lėšas, kurios bus būtinos teismų reorganizavimui įgyvendinti (Lietuvos teismų informacinės sistemos (toliau – LITEKO) keitimui, modernizavimui; kompiuterinei technikai; teismų iškaboms; su teisėjų mobilumą užtikrinančių nuostatų įgyvendinimu susijusioms teisėjų socialinėms garantijoms). Pažymėtina, kad 2015 m. nėra numatyta lėšų šių priemonių įgyvendinimui. Nesant skirto tinkamo finansavimo, nėra galimybių netgi pradėti priemonių, būtinų teismų reorganizavimui, įgyvendinimą. Be to, su LITEKO keitimu, modernizavimu susijusiems darbams tinkamai atlikti būtinas ilgesnis nei pusės metų terminas.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, Teisėjų tarybos nuomone, būtina su teismų reorganizavimu susijusių nuostatų įsigaliojimą numatyti bent nuo 2017 m. sausio 1 d.

Dėl Teismų įstatymo, Civilinio proceso kodekso (toliau – CPK), Administracinių bylų teisenos įstatymo (toliau – ABTĮ), Baudžiamojo proceso kodekso (toliau – BPK) pakeitimų

1. Siekiant aiškesnio dėstymo, siūlytina Teismų įstatymo 34 straipsnio 4 dalį išdėstyti taip: „Jeigu **teismo pirmininkas ar teismo pirmininko pavaduotojas** byloje yra proceso šalis ~~yra teismo pirmininkas ar teismo pirmininko pavaduotojas~~, o ta byla teisinga iš teismo rūmų sudarytam teismui, kuriame jis arba jo sutuoktinis, vaikai (įvaikiai), tėvai (įtėviai), broliai, seserys (įbroliai, įseserės), taip pat jo sutuoktinio vaikai (įvaikiai), tėvai (įtėviai), broliai, seserys (įbroliai, įseserės) dirba teisėju, aukštesnės pakopos teismo pirmininkas perduoda šią bylą nagrinėti kitam tos pačios pakopos teismui. Ši taisyklė taikoma ir tuo atveju, kai byloje proceso šalis yra šioje dalyje nurodyti teismo pirmininko ar teismo pirmininko pavaduotojo giminaičiai.“

2. Atsižvelgiant į tai, kad tiek CPK 62 straipsnio 1 dalyje, tiek ABTĮ 46 straipsnio 1 dalyje numatyta galimybė sudaryti teisėjų kolegiją apylinkės teisme, įstatymo taikymo metu gali kilti neaiškumų dėl teismų įstatymo 34 straipsnio 6 dalies nuostatų, numatančių sąvoką „teismo rūmai, kuriems priskirtas bylą nagrinėjantis teisėjas ar teisėjai“. Atsižvelgiant į tai, kad teisėjų kolegijos bylas nagrinėja kolegialiai bei į būtinybę užtikrinti bylų nagrinėjimo operatyvumą ir efektyvumą, ši nuostata neturėtų būti aiškinama plečiamai, kaip leidžianti sudaryti teisėjų kolegiją iš teisėjų, kurie paskirti į vieno apylinkės teismo skirtingus teismo rūmus. Šiuo atveju bylų skyrimo teisėjams, kurie paskirti į skirtingus teismo rūmus procesas būtų įgyvendinamas tais atvejais, kuomet teisėjai bylą nagrinėtų vienasmeniškai. Todėl tiek CPK 62 straipsnio 1 dalį, tiek ABTĮ 46 straipsnio 1 dalį siūlytina papildyti sakiniu „**Jei apylinkės teismas yra sudarytas iš teismo rūmų, teisėjų kolegija sudaroma iš teisėjų, kurie paskirti į tuos pačius teismo rūmus.**“ Pastebėtina, kad atitinkamomis nuostatomis siūlytina papildyti ir BPK 221 ir 222 straipsnius.

3. Iš Teismų įstatymo 101 straipsnio 2 ir 3 dalyse siūlomo įtvirtinti teisinio reguliavimo nėra aišku, ar, teisėją perkėlus į aukštesnes pareigas, jam taip pat turėtų būti mokamas ankstesnis atlyginimas. Atsižvelgiant į tai bei į poreikį tinkamai užtikrinti socialines garantijas, numatant pakankamą laikotarpį, kurį teisėjui būtų mokamas ankstesnis atlyginimas, siūlytina įtvirtinti, kad

Teismų įstatymo 101 straipsnio 2 ir 3 dalyse numatytais atvejais teisėjui būtų mokamas ne mažesnis kaip ankstesnis atlyginimas:

- „2. Kai pagal įstatymą reorganizavus ar likvidavus teismus panaikinamos teismo pirmininko, jo pavaduotojo ar skyriaus pirmininko pareigybės, šias pareigas ėjusiam teisėjui vienus metus, bet ne ilgiau nei iki kadencijos, kuriai jis buvo paskirtas, pabaigos, mokamas **ne mažesnis kaip** atitinkamai reorganizuoto ar likviduoto teismo pirmininkui, jo pavaduotojui ar skyriaus pirmininkui mokėtinas atlyginimas.
3. Teisėjui, paskirtam žemesnės pakopos teismo teisėju šio Įstatymo 63 straipsnio 3 dalyje numatytu atveju, vienus metus, bet ne ilgiau nei jam sukaks 65 metai arba ne ilgiau nei pasibaigs šio įstatymo 57 straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka pratęsti teisėjo įgaliojimai, mokamas **ne mažesnis kaip** ~~atlyginimas kaip~~ aukštesnės pakopos teismo, kurio teisėju jis buvo anksčiau, teisėjui **mokėtinas atlyginimas.**“
4. Teismų įstatymo 56 straipsnio 1 dalį projektų rengėjai siūlo papildyti nuostata, kad jei apylinkės teismas yra sudarytas iš teismo rūmų, Respublikos Prezidentas, skirdamas apylinkės teismo teisėją, jį paskiria ir į vienus iš teismo rūmų. Tokiu atveju, sisteminiu būdu vertinant Teismų įstatymo 12 straipsnio 10 dalį, kurioje įtvirtinta, kad kitų teismų teisėjų skaičių nustato Respublikos Prezidentas Teisėjų tarybos patarimu, lieka neaišku, kas ir koku būdu nustatys teisėjų skaičių teismo rūmuose. Įvertinant galimai kilsiančius neaiškumus, kuomet Respublikos Prezidentas galėtų skirti teisėją į teismo rūmus, bet nebūtų aišku, koks yra teisėjų skaičius teismo rūmuose ir ar yra teisinių prielaidų skirti teisėją į konkrečius teismo rūmus, Teismų įstatymo 12 straipsnio 10 dalyje turėtų būti aiškiai įtvirtinta nuostata, kad tais atvejais, kai teismas sudarytas iš teismo rūmų, teisėjų skaičių teismo rūmuose nustato Respublikos Prezidentas.
5. Taip pat manytina, kad siekiant teisinio aiškumo ir įvertinant CPK pakeitimus, susijusius su teismų, sudarytų iš teismo rūmų, veiklos reguliavimu, svarstytinas poreikis papildyti CPK 646 straipsnio 1 dalį ir numatyti, kad dėl vykdomojo rašto išdavimo asmuo turėtų kreiptis į pirmosios instancijos teismą arba, jeigu teismas sudarytas iš teismo rūmų, į teismo rūmus, kuriuose buvo išnagrinėta byla. Atsižvelgiant į tai, kad priėmus tokius pakeitimus, būtų nustatyta aiškesnė kreipimosi į teismą tvarka asmenims bei sudarytos sąlygos efektyvesnei teismų ir teismų rūmų veiklai, siūlytina CPK 646 straipsnio 1 dalį papildyti tokia nuostata: „**Jeigu teismas, šio Kodekso numatytais atvejais išduodantis vykdomąjį raštą, sudarytas iš teismo rūmų, pareiškimas dėl vykdomojo rašto išdavimo paduodamas teismo rūmams, kuriuose byla buvo išnagrinėta arba buvo priimtas sprendimas.**“

Pirmininkas

Egidijus Laužikas

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO
TEISĖS IR TEISĖTVARKOS KOMITETAS

Gedimino pr. 53, 01109 Vilnius Tel. (8 5) 239 6796 Faksas (8 5) 239 6469 El. p. teiseskt@lrs.lt

Teisėjų tarybai

.2015-04-21 Nr. S-2015-3154

Teisėjų asociacijai

Apylinkių teismų teisėjų sąjungai

Lietuvos antstolių rūmams

DĖL IŠVADŲ PATEIKIMO ĮSTATYMŲ PROJEKTAMS NR. XIIP-3010–3020

Măloniai prašome iki 2015 m. birželio 4 d. pateikti pastabas ir pasiūlymus dël šių įstatymų projektų:

1. Seimo nutarimo „Dël teismų reorganizavimo“ projektas Nr. XIIP-3010;
2. Teismų reorganizavimo projektas Nr. XIIP-3011;
3. Teismų įstatymo Nr. I-480 14, 28, 34, 36, 41, 45, 55¹, 56, 63, 65, 70, 80, 101, 107, 114, 120 straipsnių, trečiojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir įstatymo papildymo 114¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIP-3012;
4. Apylinkių teismų įsteigimo įstatymo Nr. I-2375 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-3013;
5. Įstatymo „Dël Lietuvos Aukščiausiojo Teismo, Lietuvos apeliacinio teismo, apygardų teismų įsteigimo, apygardų ir apylinkių teismų veiklos teritorijų nustatymo bei Lietuvos Respublikos prokuratūros reformavimo“ Nr. I-497 pavadinimo ir 6 straipsnio pakeitimo bei 7 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIP-3014;
6. Administracinių teismų įsteigimo įstatymo Nr. VIII-1030 2 straipsnio pakeitimo ir 3 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIP-3015;
7. Civilinio proceso kodekso 34, 62, 111, 130, 134, 154, 220¹, 220², 258, 268, 269, 325 ir 590 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-3016;

8. Administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 17, 34, 35, 46, 64, 69, 70, 78, 73, 74, 85 ir 139 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-3017;

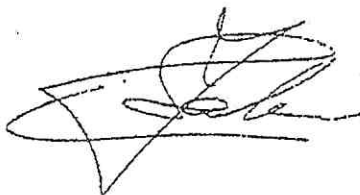
9. Baudžiamojo proceso kodekso 40, 59, 60, 123, 124 ir 221 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 11¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIP-3018;

10. Administracinių teisės pažeidimų kodekso 21, 29, 29¹, 37, 216, 217, 224, 255, 261, 271, 282, 288, 292, 300, 302⁴, 302⁹, 314, 337 ir 338¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-3019;

11. Antstolių įstatymo Nr. IX-876 20 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-3020.

Pasiūlymus, adresuotus Seimo Teisės ir teisėtvarkos komitetui bei Word failus prašome siųsti Seimo kanceliarijos Komunikacijos departamento Priėmimo skyriui el. p. prim@lrs.lt.

Komiteto pirmininkas

Julius Sabatauskas